

INSERTIUNI:

se plătesc cu prețuri foarte reduse.

Manuscrisurile sunt a se adresa redacției și acelea nu se înapoiază.

Epistole nefrancate nu se primesc.

ABONAMENT:

Pe an 6 cor. pe 1/2 an 3 cor.

Pentru plugari—țărani pe an 4 coroane.

Pentru România și străinătate: Pe an 16 franci.

Un număr costă 12 bani.

ACTIVITĂȚEA

EDITOR, PROPRIETAR ȘI ȘEF-REDACTOR:

DR. AUREL MUNTEAN

Apare în fiecare Joi.

REDACTOR RESPONSABIL:

LAURIAN BERCIAN

Alegerea dela Arad.

La mâinile Înaltpreasfințitului Domn arhiepiscop și metropolit *Ioan Meșianu* a sosit Sămbătă, 7 Decembrie v., următorul act oficial, trimis din partea Excelenței Sale Domnului *Dr. Wlassics Gyula*, ministru de culte și instrucțiune publică:

Nr. 4485 Pres. — Înaltpreasfințitului Domn *Ioan Meșianu*, arhiepiscop și metropolit gr.-or. român în Sibiu.

Înaltpreasfințite Die arhiepiscop și metropolit! M. Sa ces. și apostolică regească, prin prealalta rezoluțiune dată în Viena la 15 Decembrie a. c. nu s'a îndurat a întârî alegerea vicarului episcopesc gr.-or. român dela Oradea-mare și protosincol *Vasilie Mangra*, de episcop gr.-or. român al diecesei Aradului, săvârșită în sinodul ținut la 12 Iunie a. c.

Despre aceasta, cu provocare la reprezentațiunea Înaltpreasfinției Tale dtdo 27 Iunie a. c. Nr. 204 și pe lângă restituirea comunicatelor, am onorul a Te încunoștiința, cu acea recercare, ca am măsurat împuternicirii mele primite prin mai sus provocata prealaltă rezoluțiune, să binevești, în propria sferă de competență a face cât mai curând dispozițiunile de lipsă pentru îndeplinirea vacantului scaun episcopesc gr.-or. rom. aradan conform normelor în vigoare.

Primește, Înaltpreasfințite, expresiunea sinceră a considerațiunii mele.

Budapesta, în 17 Decembrie 1902.

Wlassics m. p.

Așadar dorința acelei jumătăți a sinodului aradan, care a votat cu *Vasilie Mangra*, nu s'a împlinit. Oare cu cale a fost, ca jumătatea aceasta să paradeze în așa mod și să târî prin noroiu pe cealaltă jumătate, precum a făcut-o, cu ajutorul ziarului său »*Tribuna Poporului*«?

Fost'a la loc a bucina în lumea largă, că diecesa și toată suflarea din aceea este cu noi? Pe când de fapt abea jumătatea deputaților a fost pentru *Vasilie Mangra*?

Nu am zis nici un cuvânt înaintea alegerii. Din contră am dorit, ca aceea să se întempe cât se poate de neted și spre mulțămirea generală. În toată afacerea nu am fost influențați de nimeni.

Când am venit însă la convingere, că din alegerea de episcop se face clicărie, ca unii ce am sbiciuit totdeauna acest metod plin de interese particulare, de care societatea noastră mai pretutindenea suferă, siliți am fost a deschide coloanele noastre pentru vederile opuse. Am făcut-o aceasta și o vom face totdeauna și pe viitor, pentru-că foaia noastră este neatârnată și pentru-că urm din suflet tot ce invoalvă în sine

monopolizare numai pentru o anumită clică, ai cărei membri au în vedere interese speciale-personale, împreunate cu câștiguri numai pe seama clicășilor tîrîtori ai sei, cari în viața lor nu au lucrat pentru binele de obște, numai atunci, când le licărea oare-care isvor de venit pe conta obștei scurt vîzătoare.

Motivele neîntărîrii, ce se publicară în foile unguerești, nu ne împoartă. Noi cunoaștem mai bine pe M. decât ca să ne facem apărătorul lui. Din punct de vedere național a jucat o rolă vrednică de însușirile lui șovăitoare. El este și rămâne un adevărat imitator al lui fieiertatul *Goldiș* întru toate. A fi cu trup și suflet român până când ești profesor, apoi după oare-care gălăgie cu puternicii zilei și mai virtos după-ce stai aproape de mitră, să faci cauză comună cu cei certați, să te girezi de bun patriot, stă în contradicție flagrantă cu caracterul firm al ideilor ce le-ai profesat atîta vreme.

Așa fel de oameni cu caractere slabe avem noi Români destui. Tot atâtea însușiri câștigate dela conlocuitorii noștri de alt neam, în urma influențelor pline de interesul egoistic, de a suprima pe de aproapele tîu, cu scop de a isbuti în trebile tale și a clicei cu care ai interes comun.

Cât de bine îi ședea alesului, dacă și după alegere stătea firm și neclintit tot pe acel nivel, din toate punctele de vedere. Atunci cel puțin nu era nime, care să-i reproșeze nici pro și nici contra.

Toată lumea îl cunoștea de omul convingerilor, cărora a căzut jertfă. În cazul acesta ar fi fost pentru totdeauna alesul poporului.

Ar fi fost însă cu mult mai bine, ca după alegere, să se nizească a împăca toate spiritele, să nu fie condus de grandomanie, căci fracțiunea rămasă în minoritate este și ea parte întregantă în eparchie. Cine nu trage cont de toate puterile intelectuale ale unei corporațiuni; cine desconsideră puterile semenilor săi, și în fine: cine prin distrugerea puterilor contrare vederilor sale, dorește a se înălța, smeri-se-va; așa ne învață cărțile noastre creștinești.

Aceste sunt motivele principale, în urma cărora a urmat neîntărîrea.

Dorim din inimă, ca a doua alegere să fie scutită de astfel de sminte păgubitoare, căci numai așa mări-se-va *Sionul*!

Înștiințare și apel

în cauza albumurilor Reuniunii noastre agricole.

În vorbirea ținută de subscrisul presid. când cu deschiderea expoziției industriale, s'a fost scos la iveală planul de a se întocmi 2 albumuri, unul de broderii și alte cusături țărănești, firește

alese și avea frumoase, altul de țesături: covoare, cătrîțe, șorțuri, culmi, ștergare, merindețe, brăne, fețe de perini, de masă. Totodată s'a pus în vedere edarea unui al treilea album artistic, cuprinzînd desemnuri în colorii, tipărite întocmai după original.

Aproape de neînchipuit este, cât de încordată și obositoare muncă ne-a cauzat expoziția și pregătirile cu săptămîni înainte. Stăruiți însă cum făgăduisem a rămănea și în viitor, comitetul reuniunii noastre agricole a fost convocat fără zăbavă, și în toial expoziției, a ținut o ședință, în care, la propunerea motivată a presidentului, s'a luat hotărîrea de a se pregăti 3 albumuri, unul în 4 exemplare la fel pentru broderii și alte cusături, altul earăși în 4 exemplare la fel pentru țesături, cum și un album tipărit în 500 exemplare, în total dar 9 albumuri.

În scopul copiării și reproducerii am fost reținut, din obiectele expoziției, vre-o 300 piese alese, cu îngrijire de mai nainte. În schimbul obiectelor reținute am fost eliberat reverse pe seama număroaselor colectante, cari toate cu satisfacție și mulțumire amintim, s'au declarat gata a lăsa în grija și paza noastră minunățiile alese.

Va să zică, expoziția atît de isbutită și faptul în adevăr surprinzător, că din miile de obiecte n'au perit și nu s'a stricat chiar nimic, au stîrnit încredere oare-cum nețermurită. Eată dar' unul din efectele stăruiței și îngrijirei, cu care s'a fost aranjat și cărmuit expoziția.

După petrecerea în registre, obiectele reținute au fost împachetate și rînduite, și deja 3 zile după închiderea expoziției, așadar' în vîlmășala înapoierii obiectelor, am înșghebat un atelier de cusătorie. În curînd s'a ivit trebuința de a spori puterile de lucru și deci atelierul. Destul că 4 1/2 săptămîni au trecut, de când se lucrează, din zorile dimineții și până noaptea tîrziu, cu 12—22 țărance măestre în ale acului și rîsboiului. După instrucția destul de anevoioasă, primită aici, unele femei mai îndemînatice au fost lăsate ca să lucreze acasă, avînd să sporească modelele la câte patru exemplare. Alte femei earăși au primit să reproducă, acasă, în câte 2—4 exemplare, câteva din țesături, cari apoi se vor pune în vînzare ca fiind mai pe sus de celelalte. Pregătirea albumurilor ne-a dat așadar' ocazia de a îmbia, în preajma ernii lucru și câștig frumos multor femei sîrace.

Bucuros am fi întetîit lucrările și mai și, însă n'am isbutit să angajem lucrătoare avea măestre în număr mai mare, deși plata ce îmbiam, 2 cor. pentru ziua de lucru, este negreșit mărișoară.

Albumul de tipărit în colorii, în treacăt fie zis, cere muncă de cel puțin 8 luni. Va fi alcătuit din vre-o 25 cartoane în mărime de 25/35 cm. Prețul se va urca la vre-o 5000 cor. Zilele aceste vor apărea cele dintăiu 2 cartoane, înfățișînd mai multe covoare.

Aceste puține constatări ajung spre a convinge pe ori-și-cine, că, dela expoziție încoaci, noi cărmacii reuniunii agricole și mai ales subscrisul president, care am luat asupra noastră sarcina în adevăr foarte grea de a conduce și supraveghia confecționarea număroaselor modele pentru cele 3 resp. 9 albumuri, — am muncit din răspuțeri și făcut-am tot ce a fost cu putință întru de a isprăvi lucrul cât mai în grabă.

Deosebită laudă se cuvine număroaselor exponente, dintre cari aproape nici una n'a stărui pentru înapoierea obiectelor aici reținute. Din contră, multe din preotesele și țărancele noastre au ținut să ne aducă cusături foarte vechi, pe cari nu le-au fost trimis la expoziție. Dovadă, că țărancele fruntașe și îndeosebi vrednicile preotese știu să aprețuiască lucrarea ce săvîrșim.

În presupunerea, că ici-colea se vor fi ivind nedumeriri pe cari, adevăr grăim, n'am avut când să le împrăștiem prin ziare, adevărim, că obiectele reținute se află toate în bună grije și că n'au suferit întru nimic.

Cusăturile de pe ii, cămăși, etc. sunt copiate deja toate, de asemenea cătrîțele, șorțurile și brănele.

Modelele de culmi, ștergare și celelalte țesături vor fi gata și ele, peste vre-o 10 zile. Covoarele au trebuit date la tipar, unde vor fi copiate și ele în scurt timp. Pentru de a întimpina deci speșele împreunate cu trimiterea în două sau doară trei rînduri, rugăm pe cari îi privește să binevoiască a rămănea în așteptare timp de cel mult 2 săptămîni, când apoi vom înapoia cu recunoștință obiectele reținute. Trimiterea va urma pe speșele reuniunii. De altcum, să înțelege, că am fi foarte recunoscători acelora, cari ar lur înșiși obiectele în primire, întimpinînd astfel împachetarea atît de uricioasă cum și speșele trimiterii cu posta. Luarea în primire se recomandă cu deosebire pentru cari își au domiciliul nu tocmai departe de Sibiu și cărora adese li-se îmbie ocașia de a veni înșiși sau de a trimite pe cineva după obiecte. Suntem încredințați, că cei mai mulți colectanți astfel vor urma.

După împărțirile premergătoare, pe cari îndatorați ne-am simțit a le face pe seama celor interesați, trecem la apelul ce urmează.

Ca material de copiat ne-a servit deocamdată ceea-ce reținusem din expoziție, așadar' în cea mai mare parte cusături și țesături din comitatul Sibiului, care va ocupa aproape jumătate din

Asigurări de interes agricol.

Statute model pentru crearea caselor de asigurare mutuală în contra morții vitelor.

I. Formațiunea.

Art. 1. — Intre proprietarii cultivători de pământ și crescători de vite din comuna sau din comunele

. . . care primesc aceste statute și cei care le vor primi în viitor, se formează o casă de asigurare cu scop să încurajeze producțiunea vitelor de muncă, cu deosebire să despăgu-bească societarii de pierderile ce vor suferi prin moartea vitelor bovine (sau din speciile bovine și cavaliine).

Aceasta casă de asigurare mutuală s'a format în conformitate cu legea, având-și sediul seu în comuna

Art. 2. — Ori-ce proprietar de vite bovine (sau speciile bovine și cavaliine) poate face parte din societate cu titlul de membru care ia parte.

Art. 3. — Nu vor putea fi membri participanți ai casei de asigurare, proprietarii care fac comerț cu animalele.

Cu toate acestea, dacă ei au staule de vite, în afară de comerțul lor, vor putea fi admiși la foloasele casei de asigurare pentru acele staule.

Art. 4. — Adesiunile se dau prin iscălirea statulelor, în registrul societății și în livretul (condițuța) individuală, care se dă fie-căruia societar.

Dacă cel care aderă la casa de asigurare, primește statutele și nu știe să iscălească, el va face declarațiune la unul din membrii biroului în fața la doi societari, care vor iscăli, pentru el.

Art. 5. — Cererile de înscrierea vitelor la asigurare sau cererile de înaintare în societate a noi membri, se vor adresa cel mult până la 25 Septembrie și 25 Martie președintelui, și înscrierea se va face în adunările simestriale, care se vor ține în a doua Duminică a lunii Octombrie și a doua Duminică a lunii Aprilie. Înscrierea vitelor va avea loc după lucrarea experților, care se va face în primele zile ale lui Aprilie, înainte de fie-care adunare generală.

Prin urmare, asigurarea nu va putea să aibă alt punct de plecare, de cât 1-iu Octombrie și 1-iu Aprilie.

Art. 6. — Aderenții se leagă cel puțin pe un an. Cei cărora li-se plătește, la întemplantare, o despăgubire, prin acest fapt se leagă pentru trei ani, cu începere dela 1-iu Octombrie următor, afară de casurile de moarte, mutarea sa din circumscripția casei de asigurare, sau încetarea de a mai ține vite și a face cultură.

Anul casei de asigurare se socotește dela 1 Octombrie până la 30 Septembrie al anului următor.

Art. 7. — Demisiunea unui membru se primește numai dacă a plătit cotisațiunea simestrului în curs.

Dacă a dimisionat înainte de expirarea simestrului, societarul pierde toate drepturile la despăgubire, în casuri de pierderea vitelor, pentru restul simestrului.

Art. 8. — Dacă se dovedește, că un asociat a lăsat vita să piară din lipsă de îngrijire, sau dacă a căutat să înșele sau să corupă experții, se va exclude din societate poate fi chiar urmărit, și casa de asigurare are dreptul să-i refuze ori-ce plată de despăgubire.

Aceleași penalități se aplică experților cari nu și-ar fi îndeplinit însărcinarea în mod conștientos.

Art. 9. — În amândouă cazurile cari preced, excluderea se va pronunța, după propunerea biroului și cu vot secret, de adunarea generală care urmează îndată după operațiunile experților.

II. Funcționarea.

Art. 10. — Fie-care societar este ținut să declare toate vitele de specia bovină [sau din speciile bovină și cavalină] aflate în stare bună de sănătate pe care le posedă în comuna [sau în comunele], fără nici o excepțiune.

Art. 11. — În momentul admiterei, o comisiune de trei membri nămită de birou,

va hotărî valoarea fie-cărei vite. Altă extimațiune va avea loc la fie-care 6 luni și în primele 15 zile ce vor precede adunările generale, spre a urma variațiunile în valoarea vitelor înscrise la asigurare.

Experții vor refuza ori-ce vită slabă de constituție sau care va fi bănuită de boală.

Biroul va putea să modifice compunerea comisiunii experților, cu condiție să rămână totdeauna în noua comisiune cel puțin un membru din cea veche, care deja ar fi făcut extimațiune [prețuiri] de animale înscrise la asigurare.

Art. 12. — Fie-care societar va primi un livret (condițuța) în care se va trece numărul vitelor în fie-care specie, valoarea și semnele lor. Aceste mențiuni se vor raporta pe registrul de cotisațiuni al societății.

Art. 13. — Societarul va putea vinde vitele sale și să cumpere altele în locu-le, cu condiție să facă declarațiune, spre a dobândi o modificare a cotisației sale, de va fi nevoie.

Declarațiunile trebuiesc făcute cel mai târziu, la 25 Septembrie și 25 Martie, pentru ca vitele declarate din nou să se fie cuprinse în extimația simestrială următoare.

Cotisațiunile se vor modifica numai în simestrul următor.

Art. 14. — Cu toate acestea, o vită cumpărată în locul alteia de aceeași categorie, înscrisă deja și vîndută în cursul simestrului, beneficiază, după extimație și pentru valoarea sa, de cotisația vîrsată pentru vita vîndută.

În acest cas, societarul va trebui să facă declarațiune la trei din cei mai apropiați vecini ai săi societari cari, prin acest fapt, vor fi însărcinați cu prețuirea vitei, dând socoteală președintelui.

În afară de cazul de cumpărare de vite de aceeași categorie și vîndute după ce au fost înscrise, admiterea noilor animale la asigurare nu va putea avea loc decât la 1 Octombrie sau la 1 Aprilie.

Art. 15. — Ori-ce proprietar al unei vite, care nu va fi prezentată la prețuirea simestrială, pierde toate drepturile la despăgubire în cas de pierderea vitei.

Același lucru se va întempla și proprietarului ori-cărei vite înscrisă și învoită la pășune în afară de circumscripțiunea unde se întinde casa de asigurare mutuală.

Art. 16. — Fie-care asociat plătește o cotisație anuală dinainte, calculată la sută de lei din valoarea prețuită de experți și hotărîtă astfel: 70 bani pentru vaci și 50 bani pentru boi. Pentru cai, dacă casa îi cuprinde în asigurare, cotisația va fi de 80 bani la % din valoare.

Cotisația se va plăti casierului sub liberare de recipisă în timpul adunărilor generale și pentru simestrul următor astfel: 35 bani la % pentru vaci, 25 bani % pentru boi și 40 bani % pentru cai.

Deosebit de aceasta, fie-care societar va trebui să plătească, la intrarea sa în Societate, o cotisație de 20 bani pe cap de vită pentru cheltuelile de condițuța, registre și birou.

Membrii noi, care ar fi putut face parte din societate, în timpul fundațiunei sale, și care s'ar fi abținut, vor plăti un drept de intrare de un leu pe cap de vită, în afară de cotisație.

(Va urma).

ABONAȚI „CALICUL”

ziar humoristic și satiric cu multe ilustrațiuni, care la 1 Ianuarie 1903 se va eda în broșuri lunare, în al XVI-lea an dela nașterea sa. 2-3

ABONAMENTUL:

Pentru Austro-Ungaria pe an 6 cor., pe 1/2 an 3 cor., pentru România și străinătate pe an 7 lei; pe 1/2 an 3-50 lei.

La 10 abon., unul se dă rabat.

Abonamentul se trimite la: *Administrația „Calicului” în Sibiu (Nagy-Szeben).*

Administrația „Calicului”.

„D A C I A”

institut de credit și economii, societate pe acții.

Reședința societății: **Orăștie** (Szászváros, Broos).

Birourile societății se află în casele proprii:
(Strada Berăriei nr. 12 lângă posta regească).

Capital social 100.000 cor.

Operațiunile societății sunt:

A) primește depuneri spre fructificare.

a) *depuneri* fără anunț până la 100 cor. 5 1/2 %.

b) *depuneri* mai însemnate cu anunț de un an cu 6 %.

c) *depuneri* făcute de biserici, școli, corporațiuni culturale ori cu scop de binefacere cu 6 %.

Contribuția erarială pentru sumele depuse se plătește prin institut.

Regulamentul special pentru depuneri se cuprinde în libelul de depuneri.

Depuneri, ridicări și anunțări se pot face și prin postă și se rezolvă fără întârziere.

B) Acoardă credite personale pe lângă cambii sau obligații cu caventați.

C) Acoardă împrumuturi pe efecte.

D) Acoardă împrumuturi pe lângă siguranță ipototecară.

E) Institue ramul de amanetare pe aurituri, argintării, pe lângă dispozițiile legale existente, procurându-și concesiunea forului competent.

F) Cumpără și vinde efecte publice, pe cari în cas de lipsă le poate lombarda.

G) Cumpără și vinde realități.

H) Cumpără și vinde ori-ce lucruri mobile.

I) Tot felul de întreprinderi comerciale și economice, în societate cu alții ori singură.

K) Finanțează patente.

L) Arîndează și exarîndează realități și alte drepturi și întreprinderi de tot soiul.

Direcțiunea.

„Minerva” inst. tipogr., societate pe acții

in Orăștie Szászváros.

Opuri —
Bilete de log.
Broșuri —
Circularare —
Bil. de vizită
Invitări —
Bilanțuri —
Acții —
Cap. de epist.
Placate —
Ord. de dans
Adrese —
Compturi —
Note —
Preț Curent.
Anunțuri —
Registre —
Imprimare —
Couverte —
Bilete de cun.
Etc. etc. etc.

Există deja de 14 ani și este pro-văzută cu tot felul de material necesar, ca ori-care altă tipografie.

Institutul Tipografic

„Minerva”

pe lângă că efectuește ori-ce comande repede și cu prețuri moderate, se îngrijește totodată ca toate acelea să fie estetic lucrate și fără erori.

Până de present se bucură de spriginul celor mai îndepărtate orașe. Dovadă aceasta despre promptitudinea și acuratețea cu care efectuește ori-ce lucrare.

Ca unica tipografie românească în acest mare comitat, se roagă de binevoitorul sprigin al celorlalte institute rom., precum și al privaților.